

אחריות האופטומטריסטים בגין נזקי גוף

עו"ד איריס בודנהיימר (MBA)

על פי חוק העיסוק באופטומטריה תשנ"א 1991 (להלן: "החוק"), "אופטומטריה" הינה מדידה של כושר הראייה או של טווח הראייה של אדם, קביעה של מצב ההסתגלות או השכירה של קרני האור בעינו של אדם, התאמת עדשות לשיפור הראייה, מתן מרשם או הוראה בדבר שימוש במכשיר אופטי לראייה ומתן מרשם לעדשות מגע, התאמתן, או קביעתן לעינו של אדם".

עיסוק כאופטומטריאי ניתן רק למי שהורשה לפי החוק לעסוק באופטומטריה וקיבל רישיון מהמנהל הכללי של משרד הבריאות. רשיון לעסוק באופטומטריה ניתן, על פי החוק, רק למי שהוא בעל השכלה באופטומטריה, סיים התמחות שנקבע בתקנות ועמד בהצלחה בבחינות ממשלתיות שנקבעו בתקנות.

מטבע הדברים אופטומטריסט אחראי לגבי פעולותיו או מחדליו, באחריות מקצועית. האחריות הזו נובעת קודם כל מחוק האופטומטריה וכן מחוקים כללים אחרים החלים על גרמת נזקי גוף ללקוחות שנעשו כתוצאה מפעולה או מחדל של האופטומטריאי.

שני חוקים עוסקים בנזקי גוף שעלולים להגרם ללקוחות:

חוק האחריות למוצרים פגומים תש"ם-1980 ופקודת הנזיקין (נוסח חדש).

על פי חוק האחריות למוצרים פגומים, יצרן מוגדר כ"אדם העוסק למטרות מסחריות בייצור מוצרים או בהרכבתם, לרבות, המציג עצמו כיצרן של מוצר במתן שמו או סימנו המסחרי או בכל דרך אחרת, יבואן שייבא לישראל למטרות מסחריות מוצר שיוצר בחו"ל וספק של מוצר שהיצרן שלו

בארץ או היבואן שלו אינם ניתנים לזיהוי על פניו". כך, על פי ההגדרה אופטומטריסט הינו יצרן, באשר הוא מייצר עדשות למשקפים או עדשות מגע ללקוחות, מוכר משקפי שמש, עדשות מגע, רב פעמיות או חד פעמיות ותמיסות לעדשות. האחריות לפיזיו על פי חוק האחריות למוצרים פגומים, חלה על היצרן או על יצרן המוצר ויצרן הרכיב, אם הנזק נגרם על ידי רכיב פגום או על היבואן או הספק שממנו קנה היצרן בארץ או היבואן בחו"ל את המוצר הפגום. על פי חוק זה, על היצרן (כהגדרתו הרחבה לעיל) לפצות את מי שנגרם לו נזק גוף כתוצאה מפגם במוצר שייצר (להלן "הנפגע") ואין נפקא מינה אם היה או לא היה אשם מצד היצרן. היינו, האחריות הינה מוחלטת ועל היצרן להוכיח שהנזק לא אירע באשמתו. ההגנה הרלוונטית לפי חוק האחריות למוצרים פגומים הינה רק אם היצרן הוכיח שהפגם במוצר ארע לאחר שיצא משליטתו. (קיימות עוד הגנות אך הן אינן רלוונטיות כל כך לאופטומטריסטים).

החוק השני החל בענייניו הינו פקודת הנזיקין (נוסח חדש), בעילת הרשלנות ובעילת הפרת חובה חקוקה.

על פי פקודת הנזיקין, החיסרון העיקרי, בתביעה לפי פקודת הנזיקין, מול תביעה לפי חוק האחריות למוצרים פגומים, הינו שנטל ההוכחה מוטל על התובע בתביעה על פי עילת הרשלנות או עילת הפרת חובה חקוקה בבחינת "המוציא מחברו עליו הראיה" בחוק האחריות למוצרים פגומים נטל הראיה עובר ליצרן - הנתבע, כך שלמעשה על היצרן מוטל הנטל להוכיח שהנזק שנגרם לתובע לא נגרם בשל פגם במוצר.

חשוב להדגיש כי חוק האחריות למוצרים פגומים אינו משחרר את חבותם ו/או אחריותם של היצרנים מתוקף דיני הנזיקין הכלליים לרבות פקודת הנזיקין.

מספר נצות שימושיות:

- הקפידו להעסיק רק מי שהינו אופטומטראי לפי חוק האופטומטריה ויש לו רישיון כחוק. כך תפחת האפשרות שתוגש נגדכם תביעה על הפרת חובה חקוקה, הקבועה בחוק האופטומטריה.
- הקפידו לרשום הוראות שימוש ואזהרות ברורות לחלוטין ורחבות ככל הניתן הן על האריזה והן על הוראות השימוש בתוך האריזה.
- דרשו מהיצרנים או היבואנים (אם הנכם מייבאים מוצרים או קונים מוצרים שאחרים יצרו או יבאו) שיפוי על נזקים בגין פגמים במוצר.
- עשו בטוח אחריות מקצועית וביטוח אחריות מוצר בגובה מתאים לסיכון ובחברת בטוח טובה.

האמור לעיל כולל מידע משפטי כללי בלבד ואינו מהווה יעוץ משפטי פרטני. כל המסתמך על המאמר ללא קבלת יעוץ משפטי פרטני, עושה זאת על אחריותו בלבד.